

Motion om pilotprojekt för medborgarbudget enligt SKR:s modell

Motion av Sergej Salnikov (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Sergej Salnikov (SD) att initiera ett pilotprojekt för medborgarbudget enligt SKR:s modell och att efter två år utvärdera projektet och återrapporera till kommunfullmäktige för beslut om vidare implementering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret för fram att medborgarbudget är ett viktigt verktyg för att stärka medborgarinflytande och tillit, i linje med stadens budgetmål. Kontoret betonar att metodstödet baserat på SKR:s modell redan används och att uppföljning sker kontinuerligt, med 17 genomförda medborgarbudgetar under 2023–2025 inom olika teman och målgrupper.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser att medborgarbudget är en väl beprövad metod i Stockholm och avfärdar förslaget om pilotprojekt. Nämnden lyfter fram vikten av utvärdering enligt stadsledningskontorets metodstöd.

Skärholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till medborgarbudget som metod för ökad delaktighet och redovisar konkreta exempel från 2025. Nämnden ser inget behov av ett pilotprojekt då arbetssättet redan är etablerat i staden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag instämmer i motionärens argument kring fördelarna med medborgarbudget. Metoden ger medborgare, enskilt eller i grupp, möjlighet att engagera sig i och ta ansvar för utvecklingen av sin närmiljö och i förlängningen sin stad. Det är ett sätt att fördjupa demokratin, stärka legitimiteten i offentliga beslut och mobilisera ett bredare samhällsengagemang.

När invånare ges insyn i och inflytande över konkreta investeringar och utvecklingsinsatser ökar transparensen och tilliten till de demokratiska institutionerna. Engagerade medborgare med kunskap om vad som sker i den egna staden, och med förståelse för hur förändring kan åstadkommas, är ett grundfundament för en levande lokal demokrati.

Kort sagt, aktiva och informerade medborgare är en förutsättning för att demokratin ska fungera och att staden ska kunna fatta kloka och väl avvägda beslut.

Sedan de första medborgarbudgeterna genomfördes i Stockholm runt år 2018 har arbetet utvecklats. När den rödgröna majoriteten tillträdde efter valet 2022 såg vi till att tydliggöra för förvaltningarna att prioritera arbetet med medborgarbudgetar. Detta ledde till att stadsledningskontoret under 2023 tog fram ett metodstöd som bygger på den modell motionären hänvisar till. Att staden har medborgarbudgetar som ett etablerat arbetssätt har också gjort att antalet medborgarbudgetar har blivit fler, och görs inom fler verksamhetsområden. Bland annat har staden genomfört medborgarbudgetar inom äldreomsorg, fritidsverksamhet, förskolan, stadsmiljö och parkinvesteringar, där jag särskilt vill lyfta de ungdomar som drev igenom en ungdomsfestival med artister, mat och aktiviteter som genomfördes som en del av Rågsvedsfestivalen.

Bilaga

Motion om pilotprojekt för medborgarbudget enligt SKR:s modell, dnr KS 2025/1609-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 29 april 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Särskilt uttalande av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Sergej Salnikov (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären beskriver hur arbetet med medborgarbudget initierades i Porto Alegre, Brasilien, år 1989 i syfte att ge invånare inflytande över kommunens resurser och minska socioekonomiska klyftor. Sedan dess har modellen spridit sig globalt och i Sverige. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har utvecklat en modell för att anpassa medborgarbudget till svenska förhållanden.

Motionären tackar för svaret och är positiv till att det är genomfört. När motionären började skriva motionen var det inte införlivat i verksamheten.

Ärendet

Sergej Salnikov (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären beskriver hur arbetet med medborgarbudget initierades i Porto Alegre, Brasilien, år 1989 i syfte att ge invånare inflytande över kommunens resurser och minska socioekonomiska klyftor. Sedan dess har modellen spridit sig globalt och i Sverige.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har utvecklat en modell för att anpassa medborgarbudget till svenska förhållanden.

Mot bakgrund av detta föreslår motionären att:

1. kommunfullmäktige initierar ett pilotprojekt för medborgarbudget enligt SKR:s modell
2. att projektet utvärderas efter två år och återrapporterar till kommunfullmäktige för beslut om vidare implementering.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm ska vara en öppen, jämlik och demokratisk stad och stadsledningskontoret instämmer i att metoder såsom medborgarbudget är viktiga och bidrar till att stärka medborgarnas inflytande och främja tilliten i staden.

Redan i kommunfullmäktiges budget 2023 för Stockholms stad framgick att ”Nämnder och bolagsstyrelser ska utveckla och aktivt arbeta med olika former av medborgarinflytande och medborgarbudgetering för att utveckla lokalsamhället” och i stadens budget 2026 är det bland annat formulerat att samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska ”involvera stockholmare, med särskilt fokus på grupper som inte brukar komma till tals, i beslut som påverkar deras vardag genom medborgardialoger och medborgarbudgetar”.

Stadsledningskontoret har samordnat uppdraget att genomföra medborgarbudgetar i staden. Efter en behovsinventering år 2023 tog stadsledningskontoret fram ett metodstöd för arbetet som används av förvaltningarna. Metodstödet utgår från SKR:s modell och tar hänsyn till stadens förutsättningar och behov.

Uppföljning av arbetet med medborgarbudget i staden har genomförts i ordinarie processer. Stadsdelsnämnderna har under åren 2023–2024 genomfört tio medborgarbudgetar och under år 2025 genomfördes sju medborgarbudgetar. Medborgarbudgetarna har ibland riktats till en bred grupp invånare i

stadsdelsområdena, exempelvis för att utveckla parker eller andra offentliga platser, och ibland använts inom ramen för exempelvis ungdomsverksamhet eller öppen seniorverksamhet. Vissa medborgarbudgetar också haft särskilda teman såsom att öka ungdomars delaktighet och inflytande eller att öka samhörigheten och tryggheten i området.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 januari 2026 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholm stads budget för 2026 beskrivs att staden ska utveckla sitt demokratiarbete och att invånarnas demokratiska delaktighet ska öka. Medborgardialoger och medborgarbudget beskrivs som verktyg som ska användas för att ta vara på stockholmarnas synpunkter, förslag och upplevelser.

I den del av budgeten som handlar om stadsdelsnämndernas uppdrag för året beskrivs att medborgarbudget och medborgardialog utifrån lokala behov är viktiga metoder för ökad delaktighet och inflytande och att dessa metoder ska användas i högre utsträckning vid investeringar i stadsmiljön. Medborgarbudget nämns även i delar som berör kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden. Kommunstyrelsen ska enligt budgeten fortsätta stödja nämndernas arbete med medborgarbudget och medborgardialoger.

Medborgarbudgetar har genomförts i Stockholms stad vid flera tillfällen de senaste tio åren. Det är stadsdelsförvaltningarna som har genomfört dessa utifrån olika lokala prioriteringar. Norra innerstadens stadsdelsförvaltning genomförde en medborgarbudget inom ramen för ungdomsgårdsverksamheten under år 2025.

Stadsledningskontoret har tagit fram ett metodstöd för medborgarbudget som bygger på SKR:s modell. I metodstödet beskrivs utvärdering som en viktig del av processen som syftar till att få kunskap om målen för arbetet har uppnåtts samt för att skapa ett lärande inför nästa medborgarbudget.

Mot bakgrund av att flera medborgarbudgetar redan har genomförts av staden under den senaste tioårsperioden menar förvaltningen att det inte är aktuellt att genomföra ett pilotprojekt för medborgarbudget enligt motionärens förslag.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 februari 2026 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen. Förvaltningen ställer sig positiv till medborgarbudget som en del i arbetet med att involvera invånare i stadens verksamheter och resursanvändning, och ser att det i stadens budget för 2026 står att Stockholm ska utveckla sitt demokratiarbete och att invånarnas demokratiska delaktighet ska öka.

Medborgardialoger och medborgarbudget är verktyg som ska användas för att ta vara på stockholmarnas synpunkter och förslag. Det står också att kommunstyrelsen ska fortsätta att stödja nämndernas arbete med medborgarbudet och medborgardialog. I uppdragen till stadsdelsnämnderna framgår i budget för 2026 att medborgardialoger och medborgarbudget ska användas för att ta vara på stockholmarnas synpunkter, exempelvis i frågor om utveckling av närområdet och trygghetsfrågor.

Även i budget för 2025 stod att nämnder och bolagsstyrelser ska involvera stockholmare i beslut som påverkar deras vardag genom medborgardialoger och medborgarbudgetar.

Förvaltningen genomförde en medborgarbudget 2025, där invånare involverades i vilka fruktträd och bärbuskar som skulle planteras i Bredängsparken. I processen lämnade 120 invånare förslag på träd och bärbuskar att plantera, och 230 invånare deltog i omröstningen av de förslag som av förvaltningen bedömdes genomförbara. Även till 2026 finns ett uppdrag i Skärholmens stadsdelsnämnds. verksamhetsplan att förvaltningen ska genomföra minst ett projekt inom ramen för en medborgarbudget.

Förvaltningen kan också se att det under 2025 har genomförts medborgarbudgetar i majoriteten av stadens stadsdelar, exempelvis i upprustningen av Kellgrensparken på Kungsholmen, upprustningen av parkleken Lugnet i Västertorp i Hägersten-Älvsjö, och i Bromma fick ungdomsrådet ansvar över en medborgarbudget som resulterade i en mat- och musikfestival för unga.

Mot bakgrund av att medborgarbudget redan är ett implementerat arbetssätt i staden, ser förvaltningen inget behov av att genomföra ett pilotprojekt gällande medborgarbudget enligt SKRs modell i staden.